

Tillhåll 2 - Energikontor Sydost

01.06.2009-31.12.2011

Vetenskaplig utvärdering av genomförda hållbara trafiklösningar

Innehåll

Sammanfattning.....	1
Bakgrund.....	2
1. Fyrstegsprincipen på området Gullberna i Karlskrona.	2
2. Genomförda aktiviteter inom Tillhåll 2:12.....	2
3. Utvärderingens syfte.....	3
Utvärdering.....	3
1. Effektutvärdering enligt SUMO av Res klokt och Testresenär	3
a. SUMO Res klokt-framtidens resenärer.....	4
b. SUMO Testresenär på området Gullberna	9
c. SUMO Testresenär på Ronneby kommun.....	12
2. Lyckats arbetsgruppsprocess	15
Bilagor.....	15
1. Bilaga 1 _ Integrerade mobilitetsplan, Gullberna området.....	15
2. Bilaga 2 _ Elevernas resvanor på Gullberna.....	15
3. Bilaga 3 _ Res klokt projektbeskrivning	15
4. Bilaga 4 _ Gullberna park trafikutredning.....	15
5. Bilaga 5 _ Frågorna från Ronneby kommun resvanundersökningen.....	15

Sammanfattning

Utvärderingen sker inom delprojekt 12 inom Tillhåll 2 – Fyrstegsprincipen i nya stadsdelar. Syftet med det 3-åriga EU-projektet är att utveckla metoder för att implementera nya hållbara transportlösningar som använder sig av fyrstegsprincipen. Utvärdering av Res klokt och Testresenär gjordes enligt SUMO. Samarbetet inom arbetsgruppen utvärderas också med inspiration från MaxSumo.

Inom Res klokt projektet erbjöds samtliga skolorna på Gullbernaområdet i Gullberna två tävlingar (300 elever deltog i tävlingarna ”Designa ditt resekort” och nio klasser deltog i ”Pimpa din busshållplats”), en resa (Blekingeresan) och en busskalas med 379 elever. Utvärderingen visar att 20 % av eleverna som svarade kommer att åka mer buss eftersom de var med busskalaset och 60 % av elevernas som svarade har pratat om busskalaset med sina föräldrar. 100 % av lärarna som svarade upplever att deras egen samt elevernas syn på kollektivtrafik och Blekingetrafiken har blivit bättre än innan projektet.

Inom Testresenär projektet hos Ronneby kommun, testade sjutton vanebilister kollektivtrafik i okt-nov 2011. Utvärderingen visar att 88 % av testresenärerna har åkt kollektivt till jobbet minst 3 dagar i veckan. Under testperioden, sparades genomsnitt 3,4 ton CO² (dvs 200kg/månad/testresenär)¹. Dessutom har tre testresenärer börjat fundera över sitt bilnehav. Dessutom svarar 45 % av testresenärerna att de kommer att fortsätta åka kollektivt dagligen till och från arbetet efter projektets slut. Slutligen är 82-93 % av testresenärerna mycket/ganska

¹ Innan testperioden släppte testresenärerna ut 4 ton CO₂/månad. Utsläppet av koldioxid beräknas 205 gr/km. En liter bensin motsvarar 2 400 gr CO₂ och vi beräknar en snittförbrukning på 0,89l bensin/mil. Hänsyn är ej tagen till alternativa drivmedel, årsmodell, bilmärke etc. Lunds kommun och Sydost Trampar beräknar också 0,205 gr CO₂/km som genomsnitt utsläpp i respektive testresenär projekt och cykelkampanj.

nöjda med projektet i stora drag och med kollektivtrafiken. Efter testperioden, tycker fler testresenärer att priset på kollektivtrafiken är prisvärt.

Inom Testresenär projektet på Gullbernaområdet, testade fem vanebilister kollektivtrafik i april 2011. Under testperioden sparades en ton CO₂. Testresenärerna är nöjda med projektet och med Blekingetrafiken.

En processutvärdering i arbetsgruppen besvarades av samarbetsaktörerna från Karlskrona och Ronneby kommun, Blekingetrafiken och Trafikverket. Samtliga aktörerna som svarade är mycket/ganska nöjda med projektet (bra kontaktyta, bra personkontakter till nytta i fortsatt samarbete). Aktörerna har pratat om projektet till 190 personer i och utanför sin organisation. Under projektet gång har status för hållbart resande ökat hos två av aktörerna.

Bakgrund

1. Fyrstegsprincipen på området Gullberna i Karlskrona.

Utvärderingen sker inom **delprojekt 12 inom Tillhåll 2 – Fyrstegsprincipen i nya stadsdelar**. Lunds kommun, Helsingborg stad och Energikontor Sydost har jobbat under 36 månader med hållbart resande och steg 1 och 2 av fyrstegsprincipen på var sitt område. Lund fokuserade på Ideon/Brunnshög, Helsingborg på H+ och Energikontor Sydost på området Gullberna² och E22. Läs mer om trafiksituationen på Gullberna i mobilitetsplanen bilaga 1.

Målet med projektet är att praktiskt tillämpa framgångsrik hållbar trafik- och bebyggelseplanering, utvärdera effekten och sprida erfarenhet.

Syftet med det 3-åriga EU-projektet är att utveckla metoder för att implementera nya hållbara transportlösningar som stödjer den kommunala samhällsplaneringen genom att systematiskt använda Fyrstegsprincipen. Fyrstegsprincipen lanserades av Trafikverket (då Vägverket) och är känd som ett förhållningssätt till planering och val av åtgärder. Tanken är att flera olika och alternativa lösningar ska prövas innan stora investeringar och ombyggnader sker:

Steg 1	Påverka valet	Åtgärder som kan påverka transportbehov och val av transportsätt
Steg 2	Använd effektivare	Åtgärder som effektiviserar utnyttjandet av befintligt vägnät och fordon
Steg 3	Förbättra	Begränsade ombyggnadsåtgärder
Steg 4	Bygg nytt	Nyinvesteringar och större ombyggnadsåtgärder

Läs mer på [Energikontor Sydosts hemsida](#) och på [HM Skånes hemsida](#).

2. Genomförda aktiviteter inom Tillhåll 2:12

Målgrupp	Projekt mål	Genomförda aktiviteter
Karlskrona kommun, Blekingetrafiken Trafikverket	Genomförande av hållbara trafiklösningar Sprida erfarenhet	Presentation av projektet till Uthållig kommun styrgrupp på Karlskrona kommunen. Arbetsgrupp bildad, - 8 arbetsmöten (datum: 26.11.2010, 14.01.2011, 16.02.2011, 16.03.2011, 27.04.2011, 16.06.2011, 18.08.2011, 18.10.2011) - ökad erfarenhet av hållbart resande beteende projektet och användning av steg 1-2 i Fyrstegsprincipen. Integrerade mobilitetsplan om området Gullberna (se bilaga 1)
Byggherrar, Fastighetsägare	Sprida erfarenhet	Presentation av projektet till Samfällighetsföreningen (30.04.2010), kontakt genom projektet.
Samtliga kommuner i Blekinge	Sprida erfarenhet	Genomgång av Fyrstegsprincipen för kommunerna på ”Kommundialog” i mars 2011 med politiker och tjänstemän i samarbete med Region Blekinge och Trafikverket. Trafikantveckan 2011 samordning och erbjudandet att jobba med testresenär i samarbetet med Blekingetrafiken
Elever, pedagoger och skolansvariga på skolorna på området Gullberna	Genomförande av hållbara trafiklösningar	Tio träffar med skolansvariga, pedagoger och föräldrarna. Föräldrarbetsgruppen träffades: 16.06.2010, 01.09.2010, 22.09.2011, 08.10.2011, 13.10.2010, 07.02.2010, 16.02.2011, 11.04.2011, 16.05.2011, 18.10.2011 och 15.11.2011. Resvaneundersökning hos elever på området. Se bilaga 2. Res klokt-framtidens resenärer projektet (Blekingeresan, Designa ditt

² I Karlskrona valdes Gullberna området som fokus i samråd med Tekniska förvaltningen, Karlskrona kommun för de följande orsakerna. Gullberna är Karlskrona kommun befolkningscentrum. Gullberna möjligtvis blir en strukturerande respunkt i kollektivtrafiksnätverket: en dialog mellan Trafikverket och Karlskrona kommun pågår om att bygga ett Gullberna tågstation och en strukturerande bussbytestation (skulle bli färdig 2013). Det finns bra kollektivtrafik förbindelser till staden (20 minuters trafik mellan 6 och 19) och bra cykel vägar till staden.

		resekort tävling, Pimpa din busshållplats tävling, Bussskalaset) Se bilaga 3.
Arbetsplatser på området Gullberna	Genomförande av hållbara trafiklösningar	Sydost Trampar - cykla till jobbet regional kampanjen Testresenär – testa kollektivtrafik till jobbet kampanj
Ronneby kommun	Genomförande av hållbara trafiklösningar	Testresenär – testa kollektivtrafik till jobbet kampanj
Tjänstemän som jobbar med MM i Skåne och Blekinge, länstrafiken	Sprida erfarenhet	Seminarium i Hässleholm – 18:e februari 2011 om hur man arbetar med fyrstegsprincipen i nya stadsdelar Tillhåll 2:12 start- och slutseminariet

3. Utvärderingens syfte

Syftet med utvärderingen är att kommunicera process och effekter som projektet har åstadkommit internt på Energikontor Sydost, till arbetsgruppen för Tillhåll 2, till Gullbernaaktörerna och Ronneby kommun., till pressen, till finansörerna: Tillhåll 2 EU-projekt och Trafikverket och på Tillhåll 2 slutseminarium.

Utvärdering

1. Effekttvärdering enligt SUMO av Res klokt och Testresenär

Effekttvärderingen av Res klokt och Testresenär gjordes enligt SUMO metoden.

a. SUMO Res klokt-framtidens resenärer

PROJEKTIDÉ

- Introducera kollektivtrafiken som ett resealternativ för skolbarn som ökar förutsättningarna för att de i framtiden ser kollektivtrafiken som ett bra och miljövänligt resesätt.
- Fördubbla kollektivtrafikresenärerna, öka busspendlare, spara CO₂, förbättra folkhälsa, öka livskvalitén på området Gullberna.

PROJEKTMÅL

- Väcka intresse och öka kunskapen om kollektivtrafiken hos skolelever
- Tidigt introducera kollektivtrafiken som ett resealternativ för skolbarn för att öka förutsättningarna för att de i framtiden ser kollektivtrafiken som ett bra och miljövänligt alternativ resesätt.

DIREKT MÅLGRUPP Samtliga elever, pedagoger och skolansvarig på fem skolor/förskolor på Gullberna området i Karlskrona

INDIREKT MÅLGRUPP Arbetsgruppen för Tillhåll 2

INSTRUMENT (verktyg, tjänst och erbjudande): Informera om Res klokt, och praktiskt genomföra Res klokt.

PROJEKTBESKRIVNING

”Res klokt - framtidens resenärer” är ett samarbete mellan Blekingetrafiken, Trafikverket och Karlskrona kommun. Se bilaga 3, utskicket till lärarna om projekten. Inom Res klokt erbjöds klasserna på området Gullberna att delta i följande fyra projekt: Blekingeresan, två tävlingar (designa ditt resekort, pimpa din busshållplats tävling), busskalaset.

På **Blekingeresan** planerar grupper om 4-7 elever själva en resrutt med kollektivtrafik (buss och tåg) i Blekinge, som genomförs under en dag som de själv väljer, utan kostnad. Syftet är att visa på eleverna kan resa på ett annat sätt än i föräldrars bil och att ge kunskap om hur man med hjälp av karta, tidtabell och reseplaneraren kan planera sin resa. Blekingeresan ger eleverna erfarenhet i att planera sin tid och vad man hinner med under en dag, kunskap om Blekinges geografi, historia och kultur och träning i att arbeta i grupp och i dokumentation. Gruppen redovisar sina intryck från resan på valfritt sätt (i.e. affisch, film).

På ”**designa ditt resekort**” tävlingen erbjöds samtliga klasser på Gullberna att tävla om att vinna ett egendesignat Resekort.

På ”**pimpa din busshållplats**” tävlingen erbjöds samtliga klasser på området Gullberna att tillsammans jobba fram ett förslag på hur de vill att busshållplatsen skall se ut.

Utöver det organiserades ett buss barnkalas under första dagen på Trafikantveckan 2011. Femtion klasser deltog. Två stylade busshållplatser invigdes, tjugo självdesignade resekort delades ut och Blekingeresans filmredovisningar visades.

		Aktivitet	Målgrupp	Indikatorer	Mål	Resultat
Bakgrund	Y Yttre faktorer	Samla information om området Gullberna, skolorna och trafiksituationen. En integrerad mobilitetsplan på Gullberna tas fram.	Blekingeresan: Årskurs 5, 6 eller 7 på 2 skolor på Gullberna området i Karlskrona. Indirekt lärarna och föräldrarna. Pimpa din busshållplats + Designa ditt resekort: Samtliga klasser. Indirekt lärarna och föräldrarna. Busskalaset: Samtliga klasser på området.			5 skolor, varav 4 är friskolor med ca 700 elever. 350 invånare bor på området. Ca 1200 fordonrörelse/dyng med 700 elever och 90 % bil skjuts. Ca 1650 fordonrörelse/dygn relaterat till de 620 inpendlare, 100 utpendlare. Se bilaga 1 - Integrerade mobilitetsplan

5 skolor (varav 4 är friskolor och 2 grundskolor) - Ca 700 barn = 1200 fordonrörelse/dygn
460 barn på Backsippevägen = 800 fordonrörelse/dygn

Bakgrund	P Personrelaterade faktorer	En webbaserad resvanundersökning genomförs i juni 2011. Länk till rapporten till enkäten.	Eleverna och deras föräldrar på samtliga skolor.	Antal elever som svarade på enkäten. Svaren.	Inget mål.	Resvaneundersökning (se bilaga 2) med svarsfrekvens över 30 %. Kort sammanfattning: <ul style="list-style-type: none"> - 1/3 av eleverna som svarade bor i gång och cykelavstånd från skolan (upp till 3 km). 80 % av eleverna bor upp till 7 km från skolan. Och 20 % bor över 7 km från skolan. - På vintern, 3 % av eleverna som svarade cyklar till skolan, 85 % åker bil, 6 % åker kollektivt. På sommaren, 1/3 cyklar, 2/3 åker bil och 3 % åker kollektivt. Året runt, 5 % av eleverna som svarade går till skolan.
	A Nyttiga prestationer	Ta kontakt med skolansvariga och skolpersonalen, samt informera om Res klokt projektet och busskalaset.	Skolansvariga och skolpersonalen på de 5 skolorna.	Antal möten med skolorna. Antal deltagare på skolmötena. Antal skolor som fått informationsblad om Blekingeresan med anmälning förfråga.	Nå samtliga skolorna.	11 möten med skolorna (skolansvariga, skolpersonal, föräldrar) 16.06.2010, 01.09.2010, 22.09.2011, 08.10.2011, 13.10.2010, 07.02.2010, 16.02.2011, 11.04.2011, 16.05.2011, 18.10.2011, 15.11.2011 40-60 personer deltar i samtliga möten (rektor, personal och föräldrar). Samtliga skolorna har fått informationsbladet.
Tjänster	B Kännedom om mobilitetstjänster	/		Andel av rektor/personal/föräldrar som vet att Res klokt pågår.	/	Samtliga skolorna känner till projekt (svaret på mail gällande projektet).
	C Användningsgrad av mobilitetstjänst	Anmälning till Res klokt projekt genom mejl och busskalaset. Länk till anmälan.	Skolansvariga och skolpersonalen på samtliga skolorna.	Antal anmälningar på Res klokt projekt och på busskalaset.	Blekingeresan: 2 klasser Pimpa din busshållplats: inget mål Designa ditt resekort: inget mål Busskalaset: inget mål.	Blekingeresan: 2 klasser anmälda. Pimpa din busshållplats: 9 klasser utav ca 25 möjliga klasser. Designa ditt resekort: 18 klasser utav ca 25 möjliga klasser. Busskalaset: 15 klasser anmälda utav 25 möjliga klasser.
	D Nöjdhet med mobilitetstjänster	Webbaserat enkät skickas till samtliga deltagande lärare i september 2011. Länk till rapporten till enkäten.	/	Andel rektor/personal som tycker att erbjudandet är bra	/	Mycket bra feedback av skolansvariga och skolpersonalen skolmöte där projektet presenterades. Kommentar från enkäten: "Mycket proffsigt genomförande! Bra med en vinnare av busskort från varje klass. Kul att få se alla bidrag och resefilmerna! Busshållplatserna blev jättefina!"

Erbjudande	E Acceptans av erbjudande	Deltagande i projektet.	Blekingeresan: 2 klasser anmälda. Pimpa din busshållplats: 9 klasser anmälda utav ca 25 möjliga klasser. Designa ditt resekort: 18 klasser anmälda utav ca 25 möjliga klasser. Busskalaset: 15 klasser anmälda utav 25 möjliga klasser	Antal klasser som skickar tävlingsbidrag på tävlingarna. Antal klasser som genomför Blekingeresan. Antal elever som deltar i busskalaset	/	6 klasser skickar bidrag till pimpa din busshållplats tävling. 66 % av anmälda. 1 klass (22 elever) genomför Blekingeresan (en hoppar av). 50 % av anmälda. 17 klasser skickar tävlingsbidrag till designa ditt resekort tävling. 95 % av anmälda. 15 klasser (379 elever) deltar i busskalaset. 100 % av anmälda.
	F Experimentellt individuellt beteende	Webbaserad enkät (se D) + Handuppräknings enkät för klasserna skickas till lärarna i september 2011. 12 klasser svarar utav 17 deltagande klasser. Svarsfrekvensen är 80 %.		Andel lärare/elever som har åkt från de nya stylade busshållplatserna.		51 % av eleverna som svarade har åkt från de nya pimpade busshållplatser. 25 % av lärarna som svarade har åkt från de nya pimpade busshållplatser.
	G Nöjdhet med erbjudande	Webbaserad enkät + handuppräknings enkät (se ruta D och F).	Samtliga skolansvariga, skolpersonalen och klasser som deltagit i Res klokt projektet.	Antal skolansvarig och lärare som är nöjd med information de fick om projektet. Andel elever som tycker att busskalaset och tävlingarna var kul.	/	Bra feedback av skolansvariga, skolpersonalen och eleverna under och efter busskalaset. Några av elevernas kommentar: ” De flesta busschaufförer skulle behöva gå en charmkurs. kul att man fick göra sina egna idéer. Mycket trevligt, vi vill gärna åka på Blekingeresan när vi går i femman!” 100 % av lärarna som svarade är nöjda med information som de fick om Res klokt tävlingarna och busskalaset. 73-85% av eleverna som svarade på enkäten tycker att det var kul att vara med busskalaset och de 2 tävlingarna.

Effekter	H Permanent individuellt resbeteende	Webbaserad enkät + handuppräknings enkät (se ruta D och F).	Samtliga skolansvariga, skolpersonalen och klasser som deltagit i Res klokt projektet.	Andel elever som kommer att åka mer buss. Andel elever som pratat med sina föräldrar om busskalaset. Andel lärare som planerar ytterligare något om hållbart resande under närmsta månaderna.		19 % av eleverna som svarade kommer att åka mer buss eftersom de var med busskalaset. 57 % av elevernas som svarade har pratat om busskalaset med sina föräldrar. Ingen av lärarna som svarade planerar genomföra ytterligare något om kollektivtrafik och hållbart resande med sin klass under närmsta månaderna.
	I Systemeffekt	Webbaserad enkät + handuppräknings enkät (se ruta D och F).	/	Andel elever som tycker att det är roligare att åka buss. Andel lärare som upplever att eleverna påverkades positivt av projektet. Andel lärare som har bättre syn på Blekingetrafiken än innan projektet.	/	24 % av elevernas som svarade tycker att det är roligare att åka buss eftersom de var med busskalaset. 100 % av lärarna som svarade upplever att elevernas syn på kollektivtrafik och Blekingetrafiken har blivit bättre än innan projektet. 100 % av lärarna som svarade upplever att deras syn på kollektivtrafik och Blekingetrafiken har blivit bättre eller mycket bättre än innan projektet. Läraren i åk5 på Montessori skolan och ordnade Blekingeresan vill gärna delta i liknande projekt.

b. SUMO Testresenär på området Gullberna

PROJEKTIDÉ

- Fördubbla antalet kollektivtrafikresenärer
- Öka busspendlare, spara CO₂, förbättra folkhälsa, öka livskvaliteten på området Gullberna.

PROJEKTMÅL

- Få vanebilister att ändra beteende och istället börja åka kollektivt.

DIREKT MÅLGRUPP Anställda på samtliga arbetsplatser på området Gullberna i Karlskrona.

INDIREKT MÅLGRUPP Tillhåll 2 arbetsgruppen

INSTRUMENT (verktyg, tjänst och erbjudande): Informera om testresenär, och praktiskt genomföra testresenär.

PROJEKTBSKRIVNING

Testresenärer är vanebilister som erbjuds att prova på att åka kollektivt under en begränsad period genom att man får tillgång till kollektivtrafikkort utan kostnad. Motprestationen består i att verkligen använda månadskortet vid alla arbetsresor under testmånaden, samt att delta i tre enkäter och ett avslutningsmöte.

		Aktivitet	Målgrupp	Indikatorer	Mål	Resultat
Bakgrund	Y Yttre faktorer	Samla information om området och trafiksituation. Se bilaga 1 integrerad mobilitetsplan. Se bilaga 4 Gullberna park trafikutredning.	Området och vanebilister anställda på arbetsplatser som ligger på Gullberna området i Karlskrona: <ul style="list-style-type: none"> - 30tal små företag - 5 avdelningar från Karlskrona kommun 	Lokalisering av området Parkering Kollektivtrafikutbud	/	Lokalisering av området: Området Gullberna ligger 5 km nordöst om Karlskrona centrum, 3 km ifrån Lyckeby och E22. Det är lätt att pendla med bil till/från Gullberna och har blivit lättare (ny ramp på E22). Parkering: Inga P-avgifter på området. Parkeringsplats tillgodoses dagens och morgonens behov (expanding av området med byggandet av 250 lägenheter). Kollektivtrafikutbud: Ganska bra busstrafik (350 invånare på Gullberna): 20 minuters busstrafik kl6-19.

	P Personreale rade faktorer	Samla statistik ifrån Karlskrona kommun, Trafikverket och Blekingetrafiken.	Arbetsplatser på Gullberna. Vanebilister anställda på arbetsplatser som ligger på Gullberna området.	Statistik om pendling	/	Statistik om pendling: 620 personer pendlar in till Gullberna. ¾ är kvinnor. 98 % är anställda. 2/3 jobba på den offentliga sektorn. Bostadsort och arbetstider är okända. 100 personer pendlar ut från Gullberna. 250 personer stiger på bussen och 150 av en vanlig vardag på området Gullberna. Cykel och bil trafikräkningar saknas. 350 bil är parkerade på området en vanlig vardagsförmiddag
Tjänster	A Nyttiga prestationer	Informera anställda på arbetsplatser om testresenär.	Arbetsplatser på Gullberna. Vanebilister anställda på arbetsplatser som ligger på Gullberna området.	Antal arbetsplatser som fått broschyr. Antal möten med företag. Antal utdelade broschyrer och flyers.	/	Samtliga arbetsplatser (35) har fått broschyrer och en A3 affisch genom post. 1 företagsfrukostmöte med 17 deltagare. 350 flyers på bilrutorna. 150 broschyrer delas ut. 41 personer har varit inne på Blekinge trafikens anmälningssida.
	B Kännedom om mobilitetstjänster	/	Ej kartlagt	Antal anställda som vet att ett testresenär projekt pågår.	Ej kartlagt	Ej kartlagt
	C Användning sgrad av mobilitetstjänset	Anmälning på Blekingetrafikens hemsida.	Arbetsplatser på Gullberna. Vanebilister anställda på arbetsplatser som ligger på Gullberna området.	Antal anmälningar på testresenär projekt.	50 anmälningar.	10 anmälningar.
	D Nöjdhet med mobilitetstjänster	/	/	Ej relevant (tänkbar indikator: Andel företag som tycker att erbjudandet är bra).	/	
	E Acceptans av erbjudande	Dela ut resekortet och få testresenär att skriva under kontraktet.	/	Antal person som skriver på kontraktet att vara testresenär.	20 testresenär.	5 testresenär
Erbjudande	F Experimentellt inviduellt beteende	Enkät 1 besvaras när testresenärerna hämtar kortet. Enkät 2 besvaras på avslutningsmötet och per email.	Testresenärerna	Antal kollektiv trafikdagar per veckor före respektive under testperioden. Antal testresenär som åker kollektivt minst 3 dagar under testperioden.	Inget mål	Testresenärerna åker genomsnitt 25 % av resorna med kollektivtrafik innan testperioden, och genomsnitt 80 % av resorna under testperioden. 3 utav 4 åker kollektivt minst 3 dagar under testperioden.

Effekter	G Nöjdhet med erbjudande	<p>Enkät 2 besvaras på avslutningsmötet och per email.</p> <p>Enkät 3 besvaras med webbaserad enkät 6 månader efter testperioden. Länk till rapporten till enkäten.</p>	Testresenärerna	Antal testresenärer som är nöjda med projektet och med kollektivtrafiken efter testperioden och 6 månader efter testperioden.		<p>3 utav 4 testresenärer är nöjda med projektet i stora drag (god information, trevligt bemötande).</p> <p>4 utav 4 är mycket och ganska nöjda med kollektivtrafiken direkt efter testperioden.</p> <p>100 % av testresenärerna som svarar är ganska nöjda med kollektivtrafiken 6 månader efter testperioden.</p>
	H Permanent individuellt resbeteende	Enkät 3	Testresenärerna	<p>Antal testresenärer som åker kollektivt minst 3 dagar/vecka, 6 månader efter testperioden.</p> <p>Påverkan av testresenärers upplevelser om Blekingetrafikens priser.</p>	40 % fortsätter åka kollektivt minst 3 dagar per vecka, 6 månader efter testperioden.	<p>Inga testresenärer som svarade åker kollektivt minst 3 dagar/vecka, 6 månader efter testperioden.</p> <p>Testresenärerna åker 10 % av arbetsresorna med kollektivtrafik 6 månader efter testperioden.</p> <p>Innan testperioden, testresenärer upplever biljettpriset på kollektivtrafik som ganska dyrt (2 svarar ganska dyrt, en varken dyrt eller billigt, en ganska billig, en vet inte). 4 utav 4 testresenär tycker att priset på kollektivtrafiken är ganska prisvärt efter testperioden.</p>
	I Systemeffekt	CO ₂ besparing. Enkät 1, 2 och 3.	<p>Testresenärerna.</p> <p>Arbetsgruppen.</p>	<p>Minskade CO₂ utsläpp från bilresor som ersätts med kollektivtrafikresor.</p> <p>Indikator om ökat samarbete inom arbetsgruppen.</p>		<p>Under testperioden, sparades genomsnitt 53kgCO₂/månad/testresenär (det motsvarar 239kgCO₂/år/testresenär.)</p> <p>Under testperioden sparades 955kg CO₂.</p> <p>Ökat samarbete om MM och Fyrstegsprincipen i Blekinge: Arbetsgrupp byggt med Karlskrona kommun, Blekingetrafiken och Trafikverket som leder till MMsamarbete.</p>

c. SUMO Testresenär på Ronneby kommun

Projekt idé, målgrupp är likadana om på Gullberna.

		Aktivitet	Målgrupp	Indikatorer	Mål	Resultat
Bakgrund	Y Yttre faktorer	Samla information om lokalisering på arbetsplatserna, kollektivtrafik utbud och parkering kostnader.	Ronneby kommun arbetsplatser.	Parkering Lokalisering och kollektivtrafikutbud	/	Parkering: Inga P-avgifter i Ronneby kommun. Lokalisering: flera arbetsplatser i Ronneby Kollektivtrafik utbud: variera med lokaliseringen.
	P Personrealte rade faktorer	Samla information om Ronneby kommun arbetsplatser genom resvanundersökningen som besvaras under Trafikantveckan 2011 hos samtliga 2300 kommunanställda på kommunen. Länk till den webbaserade resvanundersökningen. Samtliga frågor finns i bilaga 5. Den besvarades av 834 anställda (utav 2300) under Trafikantveckan 2011 (16-22 september). Svarefrekvens är 36 %.	Samtliga anställda på Ronneby kommun: 2300 personer.	Avståndet mellan arbetet och hemmet. Transportmedel till jobbet.	/	Några resultat från Ronneby kommun resvanundersökningen. Avstånd jobbet-hemma: <ul style="list-style-type: none"> - 1/2 har över 10km till jobbet - 1/4 har 3-10 km till jobbet - 1/4 har upp till 3 om till jobbet Hur tar du dig till jobbet vanligtvis? <ul style="list-style-type: none"> - 2/3 kör bil - 3 % samåker i bil. - 15 % cyklar - 8 % åker kollektivt - 10 % går.
Tjänster	A Nyttiga prestationer	Bjuda anställda som är bilister (kör vanligtvis till jobbet under vinter halvåret eller sommar halvåret) på testresenär projekt	Utav 834 kommunens anställda som svarade på resvanundersökningen, är 483 bilister (de kör vanligtvis till jobbet under vinter halvåret eller sommar halvåret).	Antalet bilister som är anställda på Ronneby kommun och fått testresenär erbjudandet ³ .		483 bilister erbjöds till testresenär.

³ "Du har möjligheten att delta i ett testresenärprojekt som genomförs i samarbete med Blekingetrafiken, ESS och Trafikverket. Att vara testresenär innebär att du får en månads periodkort på Blekingetrafiken och att du åtar dig att under en månads tid i häst ta bussen eller tåget till jobbet. Är du intresserad kommer du att få svara på några ytterligare frågor. Du kommer int längre att vara anonym."

	B Kännedom om mobilitetstjänster	2 pressmeddelande om projektet skickas ut oktober och november 2011. Information internt på Ronneby kommun och Blekingetrafiken och Energikontor Sydost.				483 bilister på Ronneby kommun har fått erbjudandet och känner till det. Energikontor Sydost nås internt via Yammer och når ut genom nyhetsbrevet E-kicken. Länk till nyhetsbrevet. Allmänhet nås via pressen: <ul style="list-style-type: none"> - Commersen, 17 oktober 2011, Byter bilen mot bussen - Sydöstran, 13 oktober 2011, Kommunanställda ställer bilen och tar bussen - Resforumtrafik, 13 oktober 2011 - Klimatsmart.se, 11 oktober 2011, - Dagens klimatnyheter från Westnader Klimat och Energi, 12 oktober 2011, arton vanebilister i Ronneby låter bussen göra jobbet!
	C Användningsgrad av mobilitetstjänset	Svaren på frågan: är du intresserad att delta i testresenärprojektet?	Bilister anställda på Ronneby kommun.	Andelen bilister som tackar ja till erbjudandet.	20-30 intresseanmälningar	49 bilister tackar ja till erbjudandet. 48 åker bil minst 3 gånger i veckan till jobbet genomsnitt under året. 27 har kollat Blekingetrafikens tidtabeller och det går. 7 har inte kollat. 15 har kollat och det går inte. =>33 ”intresseanmälningar” till testresenärprojektet.
	D Nöjdhet med mobilitetstjänster	/	/	Ej relevant (tänkbar indikator: Andel bilister som tycker att erbjudandet är bra, möjlig fråga i RVU).	/	Ej kartlagt.
Erbjudande	E Acceptans av erbjudande	Testresenärer bekräftar deltagandet och hämtar kortet.	Testresenärerna		15-25 testresenär	17 testresenär hämtar resekortet.
	F Experimentellt individuellt beteende	Enkät 1 besvarades av testresenärerna innan de hämtade kortet. Länken till rapporten. Enkät 2 besvarades innan avslutningsmötet. Länken	Testresenärerna	Antal kollektiv trafikdagar per vecka före respektive under testperioden. Antal testresenär som åker kollektivt minst 3	Inget mål	Testresenärerna åker genomsnitt 15 % av resorna med kollektivtrafik innan testperioden, och genomsnitt 77 % av resorna under testperioden. 14 utav 16 testresenärer har åkt kollektivt minst 3 dagar under testperioden.

		till rapporten.		dagar under testperioden.		
	G Nöjdhet med erbjudande	Enkät 2. Enkät 3 kommer att skickas 12 månader efter testperioden.	Testresenärerna	Antal testresenärer som är nöjda med projektet och med kollektivtrafiken efter testperioden och 12 månader efter testperioden.		13 utav 16 testresenärer är mycket/ganska nöjda med projektet i stora drag. 15 utav 16 testresenärer är mycket/ganska nöjda med kollektivtrafiken direkt efter testperioden.
Effekter	H Permanent individuellt resbeteende	Enkät 2 och 3	Testresenärerna	Antal testresenärer som åker kollektivt minst 3 dagar/vecka, 12 månader efter testperioden. Påverkan av testresenärers upplevelser om Blekingetrafikens priser.	40 % fortsätter åka kollektivt minst 3 dagar per vecka, 6 månader efter testperioden.	Efter testperioden, tycker fler testresenärer att priset på kollektivtrafiken är prisvärt. ³ / ₄ av testresenärerna anser att priset på kollektivtrafiken är mycket/ganska prisvärt. Innan testperioden uppfattar ¹ / ₂ av testresenärerna buss- och tåg resor som ganska/mycket dyrt (1/4 svarar varken billigt eller dyrt eller ganska/mycket billigt). 45 % av testresenärerna svarar att de kommer att fortsätta åka kollektivt dagligen till och från arbetet efter projektets slut.
	I Systemeffekt	CO2 besparing. Enkät 1, 2 och 3.	Testresenärerna.	Minskade CO2 utsläpp från bilresor som ersätts med kollektivtrafikresor.		Under testperioden, sparades genomsnitt 3,4 ton CO ₂ (dvs 200kg/månad/testresenär). Innan testperioden släppte testresenärerna 4 ton CO ₂ /månad ⁴ . Dessutom har tre testresenärer börjat fundera över bilnehav. Dessutom svarar 45 % av testresenärerna att de kommer att fortsätta åka kollektivt dagligen till och från arbetet efter projektets slut.

⁴ Utsläppet av koldioxid beräknas 205 gr/km. En liter bensin motsvarar 2 400 gr CO₂ och vi beräknar en snittförbrukning på 0,89l bensin/mil. Hänsyn är ej tagen till alternativa drivmedel, årsmodell, bilmärke etc. Lunds kommun och Sydost Trampar beräknar också 0,205 gr CO₂/km som genomsnitt utsläpp i respektive testresenär projekt och cykelkampanj.

2. Lyckad arbetsgruppsprocess

En webbaserade enkät skickades ut till Anna Claesson och Annika Sandgren på Blekingetrafiken, Lisa Wälitalo, Magnus Jacobsson och Sven-Olof Peterson på Karlskrona kommun, Per Hansson på Energikontor Sydost och Krister Wall, Marie Larsson och Malin Eriksson på Trafikverket. Enkäten besvarades i november 2011 av 5 deltagarna som jobbar på Karlskrona och Ronneby kommun, Blekingetrafiken och Trafikverket i arbetsgruppen.

[Länken till rapporten.](#)

Samtliga aktörerna som svarade är mycket/ganska nöjda med projektet (bra kontaktyta, bra personkontakter till nytta i fortsatt samarbete). Aktörerna har pratat om projektet till 190 personer i och utanför sin organisation. Under projektet gång har statuset om hållbart resande ökat hos två aktörerna.

De valde att vara med projektet av följande orsak:

- Hållbart resande är en viktig del i kommunens arbete med trafik och transporter.
- Det var ett sätt för oss att jobba med moblity management-frågor, transporter och beteende anses vara ett viktigt fokusområde eftersom största delen av kommunens koldioxidutsläpp kommer från transporter. Dessutom gav det tillfälle att samarbeta närmare med Energikontor Sydost och Blekingetrafiken.
- De flesta utsläppen av koldioxid kommer från biltrafiken och detta problem är ett område prioriterat i kommunens energi och klimatarbete. resor och beteenden är där viktiga att åtgärda/förbättra.
- För att göra konkreta åtgärder utifrån kommunens mål inom miljöområdet, energieffektiviseringsområdet samt fördubblingsmålet för kollektivtrafiken

Förslag på fortsatt samarbetet ges:

- Se över mera **strategiskt samarbete** vad avser kollektivtrafiken, kampanjer etc.
- Jobba fram fler sätt/åtgärder som **kommunen som arbetsgivare** kan göra för att få fler att använda alternativ till bilen.
- Vi behöver fokusera på att fullt ut **integrera hållbart resande i samhällets övriga planeringsverktyg** och ta fram nya argument för dess nytta!
- **Få bättre kopplingar mellan gång- och cykelresor och kollektivtrafikresor** (för att få ett ökat hållbart resande krävs att synliggöra vinsterna med det, inte minst de ekonomiska vinsterna)
- **Sprida innehållet av kommunens nya energi- och klimatprogram.**
- Samverka om **Karlskrona kommuns nya resepolicy**.
- Det kan bli en **transportarbetsgrupp inom Klimatsamverkan Blekinge.**

Bilagor

1. **Bilaga 1 _ Integrerade mobilitetsplan, Gullberna området**
2. **Bilaga 2 _ Elevernas resvanor på Gullberna**
3. **Bilaga 3 _ Res klokt projektbeskrivning**
4. **Bilaga 4 _ Gullberna park trafikutredning**
5. **Bilaga 5 _ Frågorna från Ronneby kommun resvanundersökningen**